PSCSCC MAIN EXAMINATION, 2018

ENGLISH COMPULSORY

Time Allowed: Three Hours **Maximum Marks: 100**

INSTRUCTIONS

Please read the following instructions carefully before attempting questions:

a) All Questions are compulsory.
b) Marks allotted to each question are indicated against it.
c) Question paper is divided into two parts i.e. Section-A and Section-B.
d) Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.
e) Any page or portion of the page left blank in the answer booklet must be clearly struck off.
Important: Whenever a Question is being attempted, all its parts/sub parts must be attempted contiguously. This means that before moving on to the next question to be attempted, candidates must finish attempting all parts/sub parts of the previous question attempted. This is to be strictly followed.

SECTION-A

Q.1 Read the passage below and answers the questions that follow: **(Marks 10)**

When your heart is not in what you are doing, walk away. It doesn't matter what anyone else thinks. It doesn't matter if you are at the top of your career, or just beginning. This is not to say that we should act irresponsibly and walk away when our actions or inactions will harm others who are depending on us. We can't walk out on every job we don't like if we don't have a way to support family members who are counting on us. However, when we stick with what we are doing because of what other people will think, or because we are afraid of an unknown future, we guarantee the continuation of our misery. We will suffer emotionally and physically as we try to force ourselves to override the clear message of our heart. Most of us will face situations in our lives when we know it's time to walk away from some activity. It no longer feels right and we know life is pushing us to move in another direction.

Yet we're afraid of what the new path might bring. We are even more afraid of how others will view our decision if we just walk away from something we've done for a while. When discomfort arises, you can try as hard as you want to get your head to override your heart. You can come up with a hundred reasons why you should keep doing what you are doing. None of these mental justifications will work in the long run. When your heart tells you to walk away, walk away. You may encounter a period of confusion and uncertainty. Yet afterward, you'll gain a sense of peace and clarity – and it's likely that you will never regret your decision to walk away.

a) What is the central idea of the passage?
b) What factors hold us back from taking bold decisions?
c) What are the consequences of not taking the right decision at the right time?
d) What does 'head overriding the heart' mean in the context of the passage?
e) Is the passage positive or negative in its import? Justify your answer.

Q.2 Make a précis of the following passage and give it an appropriate title: **(Marks 10)**

At least since Rousseau's *Social Contract* and the end of the divine right of kings, the state has been seen as party to a contract with the people – a contract to guarantee or supply the necessary order in society. Without the state's soldiers, police, and the apparatus of control, we are told, gangs or brigands would take over all our streets. Extortion, rape, robbery, and murder would rip away the last shreds of the "thin veneer of civilization."

The claim is hard to deny. Indeed, the evidence is over whelming that in the absence of what we have earlier described as vertical power – order imposed from above – life quickly becomes a horror. Ask the residents of once beautiful Beirut what it means to live in a place where no government has sufficient power to govern.

But if the first function of the state is to ensure order, how much is enough? And does this change as societies adopt different system of wealth creation?

When a state imposes iron control over everyday life, silences even the mildest criticism, drives its citizens into their homes in fear, censors the news, closes the theatres, revokes passports, knocks on the door at 4:00 a.m. and drags parents from their screaming children – who is served? The citizen in need of a modicum of order – or the state itself, protecting itself from outrage?

When does order provide necessary stability for the economy – and when does it strangle needed development?

There are, in short, to analogize from Marx, two kinds of order. One might be called "socially necessary order." The other is "surplus order."

Surplus order is that excess order imposed not for the benefit of the society, but exclusively for the benefit of those who control the state. Surplus order is the antithesis of beneficial or socially necessary order. The regime that imposes surplus order on its suffering citizens deprives itself of the Rousseaulan justification for existence.

Q.3 Write a formal letter to the Minister of Human Resource Development on the measures to be taken to make Indian universities globally competitive. **(Marks 10)**

Or

Write a letter to the Editor of a national newspaper about the need for the media to evolve a self-regulatory mechanism against 'media trials'.

Q.4 Write an essay on any one of the following in about 300 words: **(Marks 10)**

(a) "Happiness is when what you think, what you say, and what you do are in harmony."
(b) Students' Union Elections: Its Pros & Cons
(c) Positive attitude as Panacea for all ailments.
(d) Equity, Equality and Amity as themes of Guru Nanak Dev Ji's teachings.

Contd....P/2

Scanned by CamScanner

Q.5 **Translate the following into English:** **(Marks 5)**

(a) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਲਾਂਘੇ ਸਬੰਧੀ ਘਟਨਾਚੱਕਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਸਮੁੱਚੀ ਫਿਜ਼ਾ ਹੀ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਲੋਂ ਲਾਂਘੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇਕਦਮ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ 71 ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਣੀ ਖੜੋਤ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(b) Translate the following into English: **(Marks 5)**

i) ਜਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ii) ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਦੁਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੋਚੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ।

iii) ਸੰਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਲਈ ਹੀ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ।

iv) ਆਤੰਕਵਾਦ ਦੇ ਦੈਂਤ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ।

v) ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਹੋੜ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਲੈ ਡੁੱਬੇਗੀ।

SECTION-B

Q.6 **(a) Give synonyms of the following words:** **(Marks 5)**

i) Veneration ii) Fecund iii) Obviate iv) Travesty v) Vicissitude

(b) Give antonyms of the following words: **(Marks 5)**

i) Arduous ii) Disparage iii) Reproach iv) Loosen v) Lopsided

Q.7 **(a) Change the voice of the following sentences:** **(Marks 5)**

i) Social networking interests everyone.

ii) Please write a letter for me.

iii) The matter will be considered by us shortly.

iv) The neighbours are taking care of the dog.

v) This book has attracted readers from all over the world.

(b) Correct the following sentences: **(Marks 5)**

i) I have seen him a moment ago.

ii) Neither of the boys have returned.

iii) I have been alone since all my life.

iv) The pine apple cake tastes deliciously.

v) Ultimately neither fame nor having bank balance would matter.

Q.8 **(a) Give one word substitution for the following:** **(Marks 5)**

i) Proposed tour programme

ii) A study of stars for human beings.

iii) A person who disagrees with government policies.

iv) Not showing strong feelings.

v) A quality of remaining balanced in all situations.

(b) Write the correct spellings of the underlined words in the following: **(Marks 5)**

i) Hierarcial System

ii) Chaufurr driven car

iii) A consentious worker

iv) Central buero of investigation

v) Cornal of this army

Q.9 **(a) Use each of the following words in two separate sentences, first as a noun and then as a verb:** **(Marks 5)**

i) Man ii) Blot iii) Estimate iv) Bang (v) Interest

(b) Rewrite the following sentences changing the form of narration: **(Marks 5)**

i) I asked her to let it go.

ii) "What happened to make him so angry?" She asked.

iii) He asked me if I was Indian.

iv) "Leave the room at once!" He said.

v) She said to me, "Where is your father today?"

Q.10 **Do as directed:** **(Marks 10)**

i) I know him. **(Change into passive voice).**

ii) The stranger said, "Could you tell me where the Post Office is?" **(Change the Narration)**

iii) I did not spend as much money as you. **(Change into comparative degree)**

iv) Your friend is waiting for you since morning. **(Add question tag)**

v) When we arrived at the station, the train already left. **(Correct the sentence)**

vi) We enjoyed our holiday. It rained a lot. **(Make a complex sentence)**

vii) I almost gave_____ on him. **(Fill up the blank with suitable preposition)**

viii) Cant we help the poor of our society. **(Punctuate the sentence)**

ix) The sun is rising in the East every day. **(Correct the sentence)**

x) He is stingy. He can't spend money on clothes. **(Rewrite using "too" and "to")**

******

Scanned by CamScanner

PSCSCC MAIN EXAMINATION, 2018

ਪੰਜਾਬੀ (in Gurumukhi Script) (ਲਾਜ਼ਮੀ)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

ਹਦਾਇਤਾਂ

ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਮਨ-ਲਿਖਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ :

(ੳ) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

(ਅ) ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਉਸਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।

(ੲ) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਗ ੳ ਅਤੇ ਭਾਗ ਅ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਾਗ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਗ ਇਕੱਠੇ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਭਾਗ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਗ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਲਏ ਜਾਣ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਛੱਡੇ ਹੋਏ ਪੰਨਿਆਂ ਉਤੇ ਕਾਟਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਖਾਲੀ ਛੱਡੇ ਹੋਏ ਪੰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਭਾਗ-ੳ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਨਿਮਨ-ਲਿਖਤ ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੇਠਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦਿਓ: (ਅੰਕ-10)

ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਰਥ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਹੈ, ਇਹੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਅਰਥ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੈ।ਮੀਮਾਂਸਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 'ਸ਼ਬਦ' ਦਾ 'ਅਰਥ' ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਨਿਆਇ-ਮੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਬੰਧ ਕੁਦਰਤੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਰਸਮੀ ਤੇ ਪਰੰਪਰਕ ਹੈ। 'ਮੀਮਾਂਸਾ ਸੂਤਰ' ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਉਂਕਿ ਅਰਥ ਦੇ ਮਰਮ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਸੰਵੇਦਨਾ ਸ਼ਕਤੀ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ-ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਅਰਥ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਦੀਵੀ ਤੇ ਅਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ।ਪਰ ਨਿਆਇਕ ਤੇ ਵੈਸ਼ੇਸ਼ਕ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਸ਼ਬਦ ਸੱਤਾਵਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਰਥ ਸਦੀਵੀ। ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਅਰਥ ਦਾ ਸਬੰਧ ਕੁਦਰਤੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸਥਾਈ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਰਸਮੀ ਤੇ ਪਰੰਪਰਕ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਅਰਥ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਹ ਅਰਥ ਰੀਤ ਤੇ ਪਰੰਪਰਾ ਉਪਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਿਆਇਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਅਰਥ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਿੱਧਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਣ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮਿਥੇ ਗਏ ਅਰਥ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ੳ) ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

ਅ) ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਅਰਥ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ ਬਾਰੇ ਮੀਮਾਂਸਾ ਸੂਤਰ ਦੀ ਕੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ?

ੲ) ਕੀ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਅਰਥ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

ਸ) ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਣ ਦਾ ਕੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ?

ਹ) ਸ਼ਬਦ-ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮੁੱਚੀ ਟਿਪਣੀ ਕਰੋ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦੀ ਇਕ-ਤਿਹਾਈ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਕਰਕੇ ਢੁਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਵੀ ਲਿਖੋ: (ਅੰਕ-10)

ਸਰੀਰ ਉਸ ਚਸ਼ਮੇ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਮਹਾਂ-ਸਰੋਵਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਵੇ। ਚਸ਼ਮੇ ਵਿਚੋਂ ਜਿੰਨਾ ਜਲ ਵਗੇਗਾ, ਓਨਾ ਸਰੋਵਰ ਵਿਚ ਹੋਰ ਆ ਜਾਏਗਾ। ਜਿੰਨਾ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਏ, ਉਨੀ ਹੀ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਉਹਦੇ ਅੰਦਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਜਿਹੜਾ ਤਨ-ਮਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਅਰੋਗ ਤੇ ਸਵਸਥ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਹੱਡ-ਰਖ, ਕੰਮ-ਚੋਰ ਤੇ ਵਿਹਲ-ਪਸੰਦ ਹੈ, ਉਹਦਾ ਚਿਤ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ, ਸਰੀਰ ਭੱਦਾ ਤੇ ਸੁਭਾ ਛਿੱਥਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਭਿਅਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਜੀਵਨ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਅਵੱਸ਼ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਸਭਿਅਤਾ ਨੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਤੱਕੜੀ ਸਾਵੀਂ ਨਾ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀ; ਜੇ ਹੱਥ ਹਿਲਦੇ ਤਾਂ ਪੈਰ ਵਿਹਲੇ ਰਹਿੰਦੇ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਿਰੋਲ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਖੱਟਿਆ ਹੀ ਖਾਂਦਾ। ਸਰੀਰ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਵਿਚ ਵਿਗਾੜ ਆ ਗਿਆ। ਯੂਨਾਨ ਤੇ ਰੋਮ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਤੇ ਅਰੋਗਤਾ ਦੇ ਉਪਾਸ਼ਕ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਸਰਤ ਦੇ ਢੰਗ ਸੋਚੇ,ਹਰ ਭਾਂਤ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਰਚੀਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੋਲ ਖੇਡ-ਘਰ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਕੌਮਾਂ ਜਗਤ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਟ-ਪੁਸ਼ਟ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਇਸਤਰੀ-ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਕਸਰਤ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਉੱਦਮ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਕਸਰਤ-ਘਰ, ਖੇਡ-ਘਰ ਤੇ ਖੇਡ-ਅਖਾੜੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਪਿੰਡ-ਸ਼ਹਿਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿਥੇ ਖੇਡਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਦਮ ਦੀ ਆਦਤ ਪੈਦਾ ਕਰੋ। ਉੱਦਮੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਆਪੇ ਕਸਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿੰਨਾ ਵਰਤੋਂ ਉਨਾ ਹੀ ਇਹ ਤਕੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਰੀਝ ਪੈਦਾ ਕਰੋ। ਸੁਖੱਲੀਆਂ ਕਸਰਤਾਂ ਕਰੋ। ਸੁਖੱਲੀ ਕਸਰਤ, ਥੋੜੀ ਖੁਰਾਕ, ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪੌਣ, ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਿਨਾਂ ਖ਼ਾਸ ਤਰਦੱਦ ਦੇ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਤੇ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਭੋਗਣ ਦਾ ਰਾਜ਼ ਇਸ ਉੱਦਮ ਵਿਚ ਹੀ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਸੌ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ:- (ਅੰਕ-10)

ੳ) ਰਾਜ ਵਿਚ ਵੱਧ ਰਹੇ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਸ਼ਾ-ਵਿਉਪਾਰ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਦੱਸੋ।

ਅ) ਮਾਪੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਇਸ ਉਲਝਣ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਮਾਮੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਨੋ-ਦਸ਼ਾ ਸਾਂਝੀ ਕਰੋ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਹੇਠਾਂ ਦਰਜ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ (ਲਗਭਗ 400 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ) ਲੇਖ ਲਿਖੋ: (ਅੰਕ-10)

ੳ) ਜਵਾਨੀ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਪਲਾਇਨ

ਅ) ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ

ੲ) ਅਜੋਕੀ ਨਾਰੀ : ਦਸ਼ਾ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ

ਸ) ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਪਛਾਣ-ਚਿੰਨ੍ਹ

ਜ਼ਾਰੀ ਪੰਨਾ....2

Scanned by CamScanner

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਨਿਮਨ-ਲਿਖਤ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰੋ:- (ਅੰਕ-5)

ੳ) Human rights are the key basic rights which every person is entitled such as freedom to speech, freedom to practice any religion, etc. It is these rights which are termed as fundamental rights in the various constitutions of the different countries. Most of the nations guarantee these rights to their citizens. In the case of violation of these rights the judiciary of a particular country, which the victim is a citizens, interferes to ensure these rights. However, human rights and justice are very abstract terms. Different countries use these terms to suit their political and social situations. What may be called a just law in an Arab nation, may be termed as inhuman treatment for the Americans. But the country like India has tried to give a true meaning to terms like human rights and justice.

ਅ) ਨਿਮਨ-ਲਿਖਤ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰੋ :- (ਅੰਕ-5)

i) ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਉੱਲੂ ਸਿੱਧਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ii) ਜੈਸਾ ਦੇਸ ਵੈਸਾ ਭੇਸ।
iii) ਕਲ੍ਹ ਰਾਤ ਬੂੰਦਾ-ਬਾਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ।
iv) ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਜੀਵਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਸਮਾਂ ਰਿਵਾਜਾਂ ਨਾਲ ਓਤ-ਪੋਤ ਹੈ।
v) ਮੇਰੀ ਭਰਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੋਈ, ਉਹ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਹੈ।

ਭਾਗ-ਅ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਨਿਮਨ-ਲਿਖਤ ਅਖਾਣਾਂ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ: (ਅੰਕ-5)

ੳ) i) ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਕਾਣਾ ਰਾਜਾ ii) ਇੱਕ ਪੰਥ ਦੋ ਕਾਜ iii) ਵੇਲੇ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਕੁਵੇਲੇ ਦੀਆਂ ਟੱਕਰਾਂ
iv) ਘੜੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾਇਆ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਤਿਹਾਇਆ v) ਉਖਲੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਮੁਹਲਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਡਰ

ਅ) ਨਿਮਨ-ਲਿਖਤ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ: (ਅੰਕ-5)

i) ਬਲਦੀ ਉਤੇ ਤੇਲ ਪਾਉਣਾ ii) ਹੱਥਾਂ ਉਤੇ ਸਰ੍ਹੋਂ ਜਮਾਉਣੀ iii) ਸਿਰੋਂ ਨੰਗੀ ਹੋਣਾ
iv) ਗਲ ਪਿਆ ਢੋਲ ਵਜਾਉਣਾ v) ਪਾਣੀ ਪਾਣੀ ਹੋਣਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ: (ਅੰਕ-5)

i) ਗ੍ਰਹਿਸਤ ii) ਵਿਸਲੇਸਣ iii) ਮੇਹਰ iv) ਮੈਂਹਗਾ v) ਫਤਹਿ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲੋ: (ਅੰਕ-5)

i) ਸ਼ੀਨਾ ਸੁੰਦਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਵੀ ਹੈ (ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਕ ਤੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਕ ਬਣਾਓ)
ii) ਉਹ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਗਈ ਤੇ ਬੁਖ਼ਾਰ ਦੀ ਦਵਾਈ ਲਈ (ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਕ ਤੋਂ ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਕ ਬਣਾਓ)
iii) ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਲਵੋ (ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਵਾਕ ਬਣਾਓ)
iv) ਜਦ ਮੁਸੀਬਤ ਪਏ ਤਦ ਹੌਸਲਾ ਰੱਖੋ (ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਕ ਬਣਾਓ)
v) ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਾਚਕ ਵਾਕ ਬਣਾਓ)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਵਾਚ ਬਦਲੋ (ਕਰਤਰੀ ਵਾਚ ਤੋਂ ਕਰਮਣੀ ਵਾਚ/ਕਰਮਣੀ ਤੋਂ ਕਰਤਰੀ ਵਾਚ): (ਅੰਕ-5)

i) ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ। ii) ਸੋਹਣ ਪੁਸਤਕ ਲਿਖਦਾ ਹੈ। iii) ਮੈਂ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ।
iv) ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। v) ਗਹਿਣੇ ਸੁਨਿਆਰ ਤੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾਓ: (ਅੰਕ-5)

ਬਾਹਰ ਖੂਹ ਤੇ ਖਲੋ ਇਕ ਨਿਆਣੇ ਹੱਥ ਮੈਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜ ਦਿਤਾ ਮੈਂ ਝਿਜਕਦੀ ਝਿਜਕਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਉੱਥੇ ਆ ਗਈ ਬੋਲਿਆ ਤੂੰ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੀਂ ਅਜੇ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਨੇ ਜਦੋਂ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰਾਂਗਾ ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਵਾਂਗਾ ਉਹ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁੜ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਆਇਆ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਗੇਤਰ ਲਾ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ: (ਅੰਕ-5)

i) ਹਮ ii) ਕੁ iii) ਪੜ iv) ਬੇ v) ਸੁ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਿਛੇਤਰ ਲਾ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ: (ਅੰਕ-5)

i) ਆਲੂ ii) ਮੰਦ iii) ਆਨ iv) ਵੱਤਾ v) ਵੰਤ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 13 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਰਿਆ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਬਣਾਓ : (ਅੰਕ-5)

ੳ) i) ਅੜਨਾ ii) ਜਿੱਤਣਾ iii) ਖੁੜਨਾ iv) ਲੁੱਟਣਾ v) ਗਰਮਾਉਣਾ

ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦੋ-ਦੋ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕਿ ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣ: (ਅੰਕ-5)

i) ਵਟ ii) ਵੰਡ iii) ਵੇਲ iv) ਫੁੱਲ v) ਪਰ

*****

Scanned by CamScanner

PSCSCC MAIN EXAMINATION, 2018

ESSAY

Time Allowed: Three Hours **Maximum Marks: 150**

INSTRUCTIONS

Please read the following instructions carefully before attempting the essays:-

a) Candidates are required to attempt any three (3) essays from the topics given below.
b) Each essay carries 50 marks.
c) The candidate is allowed to write essays either in English or Punjabi, irrespective of the opted medium of examination for General Studies Papers. However the candidate must write all the three essays in the same language (either English or Punjabi).
d) Word limit for each essay is 800 words.
e) Any page or portion of the page left blank in the answer booklet must be clearly struck off.

*****

1. Standard of Dissent in Indian Electioneering: How Low is too Low?

2. Mass Media versus Social Media: A Prognosis.

3. Global Currency Wars and their Implications for India.

4. Artificial Intelligence and its Impact on our World.

5. Implications of Rising Consumerism in the Indian Middle class.

6. Water Crisis and Riparian Laws.

******

Scanned by CamScanner

PSCSCC MAIN EXAMINATION, 2018

ਨਿਬੰਧ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਹਦਾਇਤਾਂ

ਪੇਪਰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ:

(ੳ) ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ (3) ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਬੰਧ ਲਿਖਣੇ ਹਨ।

(ਅ) ਹਰੇਕ ਨਿਬੰਧ ਦੇ 50 ਅੰਕ ਹਨ।

(ੲ) ਉਮੀਦਵਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਿਬੰਧ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਜਨਰਲ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਾਸਤੇ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਮਾਧਿਅਮ ਚੁਣਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਿੰਨੇ ਲੇਖ ਇਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਿਖੇ ਜਾਣ।

(ਸ) ਹਰੇਕ ਨਿਬੰਧ ਦੀ ਸ਼ਬਦ ਸੀਮਾ 800 ਸ਼ਬਦ ਹੈ।

(ਹ) ਉੱਤਰ ਪੜ੍ਹਿਕਾ ਦੇ ਖਾਲੀ ਛੱਡੇ ਪੰਨੇ ਉਤੇ ਕਾਟੀ (×) ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।

******

1. ਭਾਰਤੀ ਚੋਣਤੰਤਰ ਵਿਚ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਸਤਰ : ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਰਸਾਤਲ?

2. ਜਨ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਬਨਾਮ ਸਮਾਜਕ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ : ਇੱਕ ਵਿਵੇਚਨ

3. ਵਿਸ਼ਵੀ ਮੁਦਰਾ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਲਝਣਾਂ

4. ਬਣਾਉਟੀ ਬੌਧਿਕਤਾ : ਇਸਦਾ ਸਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ

5. ਭਾਰਤੀ ਮਧਵਰਗ ਵਿਚਲੇ ਵਧਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਦ ਦੀਆਂ ਉਲਝਣਾਂ

6. ਜਲ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ

******

Scanned by CamScanner

PSCSCC MAINS EXAMINATION-2018
GENERAL STUDIES (PAPER-I)

Time Allowed: Three Hours

Maximum Marks: 250

INSTRUCTIONS

Please read the following instructions carefully before attempting questions:

a) There are fifteen (15) Questions.

b) There are ten (10) Questions of fifteen (15) marks each. There are five (05) Questions with two (02) sub-parts each and each sub-part is of ten (10) marks.

c) All questions are compulsory.

d) Word limit for each question is mentioned with the question. Candidates are instructed to adhere to the specified word limit.

e) Answers must be written in the medium authorised in the Admission Certificate which must be stated clearly on the cover of the answer book. No marks will be given for answers written in a medium other than the one authorised.

f) Each question along with it's parts and sub-parts is required to be attempted only in the space specifically allotted to it in the answer book as indicated below:-

Q.1	Pages 1 – 2	Q.6	Pages 11 – 12	Q.11	Pages 21 – 22
Q.2	Pages 3 – 4	Q.7	Pages 13 – 14	Q.12	Pages 23 – 24
Q.3	Pages 5 – 6	Q.8	Pages 15 – 16	Q.13	Pages 25 – 26
Q.4	Pages 7 – 8	Q.9	Pages 17 – 18	Q.14	Pages 27 – 28
Q.5	Pages 9 – 10	Q. 10	Pages 19 – 20	Q.15	Pages 29 – 30

g) The space corresponding to any unanswered questions will be marked with a cross.

*****

Q.1 "The Industrial Revolution was a mixed blessing." Comment. **(200 words)**

Q.2 Write short notes on the following:

a) Sangam age was the Golden age in the history of Tamil Nadu. **(100 words)**

b) Zenith of Mugal painting under Jahangir. **(100 words)**

Q.3 Describe the contribution of revolutionary activities outside India with special reference to Ghadar Party and Udham Singh? **(200 words)**

Q.4 "Jawahar Lal Nehru was the architect of modern India". Comment. **(200 words)**

Q.5 Explain the rise and fall of Ranjit Singh's Empire. **(200 words)**

Q.6 What is groundwater crisis in Punjab? How its depletion creates water crisis in Punjab; relate this with the cropping pattern. **(200 words)**

Q.7 Drainage pattern in Peninsular India is a result of its geological structure and topography. Elaborate. **(200 Words)**

Q.8 How can the western triangle comprising of Ruhr and Flanders be comparable to Chotanagpur industrial belt in India? Bring out the salient features. **(200 words)**

Q.9 Explain the following briefly:

a) Soils and Vegetation are true index of climate. **(100 words)**

b) Mechanism of plate tectonics. **(100 words)**

Q.10 Write brief notes on:

a) Fohn, Depression, Tsunami, Richter Scale. **(100 words)**

b) Spatial distribution of tropical cyclones. **(100 words)**

Contd...P/2

Scanned by CamScanner

Q.11 Describe the changing patterns of rural-urban demography in India. **(200 words)**

Q.12 Write short notes on:

a) Globalisation versus Regionalism **(100 words)**

b) Is diversity under threat in India? **(100 words)**

Q.13 Define ethical dilemma. Discuss some common ethical dilemmas that arise for those holding public offices. **(200 words)**

Q.14 Write short notes on the following:

a) Are educational institutions failing in inculcating human values among the present generation? **(100 words)**

b) Poverty breeds poverty. **(100 words)**

Q.15 Critically examine the causes and consequences of increasing atrocities against women despite the existence of stringent laws. **(200 words)**

*****

Scanned by CamScanner

PSCSCC MAINS EXAMINATION-2018

GENERAL STUDIES (PAPER-II)

Time Allowed: Three Hours | Maximum Marks: 250

INSTRUCTIONS

Please read the following instructions carefully before attempting questions:

a) There are fifteen (15) Questions.

b) There are ten (10) Questions of fifteen (15) marks each. There are five (05) Questions with two (02) sub-parts each and each sub-part is of ten (10) marks.

c) All questions are compulsory.

d) Word limit for each question is mentioned with the question. Candidates are instructed to adhere to the specified word limit.

e) Answers must be written in the medium authorised in the Admission Certificate which must be stated clearly on the cover of the answer book. No marks will be given for answers written in a medium other than the one authorised.

f) Each question along with it's parts and sub-parts is required to be attempted only in the space specifically allotted to it in the answer book as indicated below:-

Q.1	**Pages 1 – 2**	**Q.6**	**Pages 11 – 12**	**Q.11**	**Pages 21 – 22**
Q.2	**Pages 3 – 4**	**Q.7**	**Pages 13 – 14**	**Q.12**	**Pages 23 – 24**
Q.3	**Pages 5 – 6**	**Q.8**	**Pages 15 – 16**	**Q.13**	**Pages 25 – 26**
Q.4	**Pages 7 – 8**	**Q.9**	**Pages 17 – 18**	**Q.14**	**Pages 27 – 28**
Q.5	**Pages 9 – 10**	**Q. 10**	**Pages 19 – 20**	**Q.15**	**Pages 29 – 30**

g) The space corresponding to any unanswered questions will be marked with a cross.

*****

Q.1 "Transparency and Accountability are the key to the success of Good Governance". Build your case for or against it. **(200 words)**

Q.2 "Corruption in public life is a great challenge to the Indian democracy." Explain it. **(200 words)**

Q.3 a) Identify the major hindrances in the functioning of parliamentary democracy in India. **(100 words)**

b) Critically examine the role of NGOs in the development of a society with special reference to the protection of environment. **(100 words)**

Q. 4 "Federal principle is one of the basic features of Indian Constitution but it is equally true that federalism under the Indian Constitution leans in favour of a strong Centre that militates against the concept of federalism." Discuss. **(200 words)**

Q.5 Explain the meaning of judicial activism. Discuss the need of judicial activism in restructuring the administrative requirements in India. **(200 words)**

Q.6 Discuss the benefits and challenges to go for simultaneous elections to Lok Sabha and State Assemblies. **(200 words)**

Q.7 a) What is social audit? Examine its significance in promoting the accountability and transparency in administration. **(100 words)**

b) What, Why and Who are "We", the first word of the Preamble of the Constitution of India? **(100 words)**

Q.8 a) Discuss the recent challenges before the Election Commission of India with special reference to the ongoing controversy related to the Electronic Voting Machines (EVMs). **(100 words)**

b) Comment on the direct cash transfer system of the welfare schemes to minimise corruption. **(100 words)**

Contd...P/2

Scanned by CamScanner

Q.9 "District administration in India has lost its credibility, trust and importance in the modern times and it requires massive structural reforms and alternative arrangements." Comment. **(200 words)**

Q.10 Indicate the challenges of the economic policy of India after 2014 and the initiatives taken by the Government. **(200 words)**

Q.11 The proposed India-Japan Asia-Africa Growth Corridor (AAGC) is being seen as a potential alternative to the One-Belt-One-Road (OBOR) initiative of China. How is the former different from the later? What will be the practical difficulties to be faced by AAGC? **(200 words)**

Q.12 a) What could be the ramifications of the failure of Iran Nuclear deal on India's interests? Analyze. **(100 words)**

b)"Reorganization of Security Council of UN is the need of the hour." Give some arguments in favour of India's claim for permanent seat in this body. **(100 words)**

Q.13 a) "US is a developing country too, won't give subsidies to India and China": Donald Trump. Evaluate this statement given by the US President. Discuss the implications of the ongoing trade war propelled by the US against China and India. **(100 words)**

b) Write about the conundrum of H-1b Visa. Discuss the implications of newly introduced changes in its policies on Indian Diaspora in the US. **(100 words)**

Q. 14 "Kartarpur Sahib Corridor initiative will reduce Indo-Pak tensions." Comment. **(200 words)**

Q.15 India is neither a signatory to the 1951 United Nations Refugee Convention nor its 1967 Protocol. Evaluate India's stance on the Rohingya refugees in the country. **(200 words)**

*****

Scanned by CamScanner

PSCSCC MAINS EXAMINATION-2018
GENERAL STUDIES (PAPER-III)

Time Allowed: Three Hours | Maximum Marks: 250

INSTRUCTIONS

Please read the following instructions carefully before attempting questions:

a) There are fifteen (15) Questions.
b) Marks allotted to each question are indicated against it.
c) All questions are compulsory.
d) Word limit for each question is mentioned with the question. Candidates are instructed to adhere to the specified word limit.
e) Answers must be written in the medium authorised in the Admission Certificate which must be stated clearly on the cover of the answer book. No marks will be given for answers written in a medium other than the one authorised.
f) Each question along with it's parts and sub-parts is required to be attempted only in the space specifically allotted to it in the answer book as indicated below:-

Q.1	**Pages 1 – 2**	**Q.6**	**Pages 11 – 12**	**Q.11**	**Pages 21 – 22**
Q.2	**Pages 3 – 4**	**Q.7**	**Pages 13 – 14**	**Q.12**	**Pages 23 – 24**
Q.3	**Pages 5 – 6**	**Q.8**	**Pages 15 – 16**	**Q.13-15 (Statistics): Page 25 onwards.**	
Q.4	**Pages 7 – 8**	**Q.9**	**Pages 17 – 18**		
Q.5	**Pages 9 – 10**	**Q. 10**	**Pages 19 – 20**		

g) The space corresponding to any unanswered questions will be marked with a cross.
h) No graph paper will be provided.

******

Q.1 Critically explain the financial relationship between the Centre and the States against the backdrop of the recommendations of 14th Finance Commission. **(200 words, 15 Marks)**

Q.2 Explain the main aspects of the role of the Reserve Bank of India under the present financial regime compared to the regime prior to demonetization. **(200 words, 15 Marks)**

Q.3 Despite subsidies and minimum support price, the state of farmers has not changed drastically. Discuss the reasons for the failure. **(200 words, 15 Marks)**

Q.4 Discuss the role of education and health in enhancing the human capital. Explain its importance in economic development. **(200 words, 15 Marks)**

Q.5 The Punjab economy has failed to remain competitive with many other developed states. Do you agree? Justify. **(200 words, 15 Marks)**

Q.6 a) How does public distribution system work? **(100 words, 10 Marks)**
b) What are buffer norms? What are its objectives? Is any change in buffer norms in pipeline? **(100 words, 10 Marks)**

Q.7 a) Do you think economic inequality is one of the undesirable outcomes of the liberalisation in the Indian economy? Elucidate. **(100 words, 10 Marks)**

b) How can a primary producer gain while participating in the food processing industry? Explain. **(100 words, 10 Marks)**

Q.8 Do you think GST has facilitated the Indian business environment? Discuss. **(200 words, 15 Marks)**

Q.9 What is China Pakistan Economic Corridor (CPEC)? What are its implications on security of India? **(200 words, 15 Marks)**

Q.10 Write a short note on recent initiatives of Comprehensive Integrated Border Management System. Also mention the challenges linked with border management for India particularly in view of the long porous border India shares with Pakistan, Bangladesh and China. **(200 words, 15 Marks)**

Contd...P/2

Scanned by CamScanner

Q.11 a) Narco-Drug trafficking has gained serious proportions. Explain how it is a threat to internal security of India with special reference to Punjab. **(100 words, 10 Marks)**

b) What is Hologrammatic Terrorism? Explain the challenges of asymmetric war against India. **(100 words, 10 Marks)**

Q.12 a) Elaborate the relationship between Media (both print & electronic) and National Security. **(100 words, 10 Marks)**

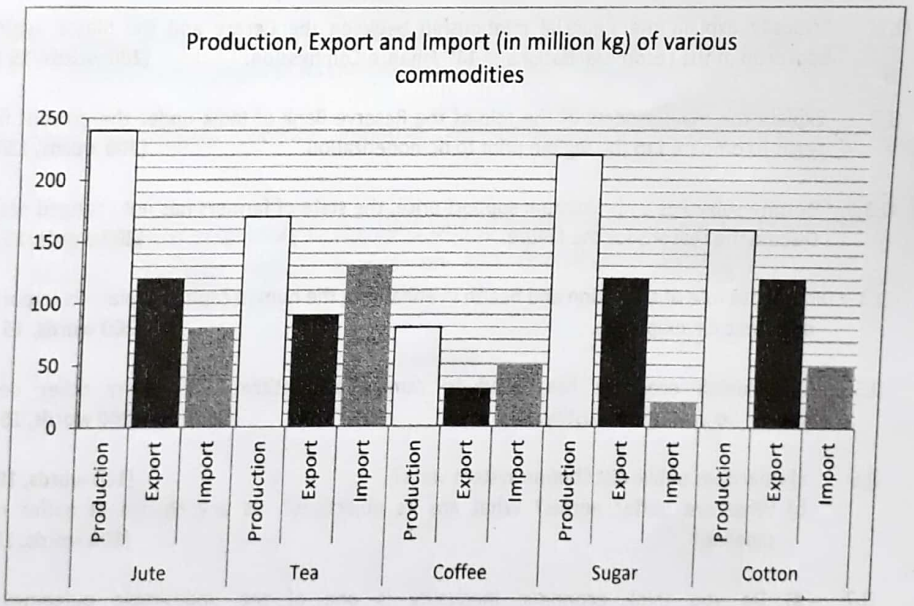
b) Explain how is comprehensive security a significant departure from conventional security paradigm? **(100 words, 10 Marks)**

Q.13 The following data gives 2007 Gross Domestic Product (GDP) in billions of dollars for all 50 states of US. The data are entered in the alphabetic order of the states.

166	45	247	95	1813	236	216	60	735	397
62	51	610	246	129	117	154	216	48	269
352	382	255	89	229	34	80	127	57	465
76	1103	399	28	466	139	158	531	47	153
34	244	1142	106	25	383	311	58	232	32

Calculate the mean and the median for this data. Does this data have a mode? Explain. **(15 Marks)**

Q.14 Study the data given in the following multiple bar chart which shows the production, export and import (in million kg) of various commodities by Country X and answer the questions given below:

a) In the case of which commodities are the ratios of production to export highest and lowest? Give the two values also.

b) In the case of which commodity is the highest percent of its production exported? Give the percentage value also.

c) By which quantity the export of sugar should be increased so that the difference between its production and export is 2.5 times its import? **(15 Marks)**

Q.15 a) The mean monthly salary paid to all employees in a certain company was Rs.600/-. The mean monthly salaries paid to male and female employees were Rs. 620/- and Rs. 520/- respectively. Find the percentage of male to female employees in the company. **(10 Marks)**

b) The mean and standard deviation of marks of 50 students was 40 and 10 respectively. On the valid complaint of cheating in examination, the controller of examination decides to deduct 10 marks from marks of each student. Find the revised mean and standard deviation of marks of all 50 students. **(10 Marks)**

*****

Scanned by CamScanner

PSCSCC MAINS EXAMINATION-2018

GENERAL STUDIES (PAPER-IV)

Time Allowed: Three Hours | Maximum Marks: 250

INSTRUCTIONS

Please read the following instructions carefully before attempting questions:

a) There are fifteen (15) Questions.

b) There are ten (10) Questions of fifteen (15) marks each. There are five (05) Questions with two (02) sub-parts each and each sub-part is of ten (10) marks.

c) All questions are compulsory.

d) Word limit for each question is mentioned with the question. Candidates are instructed to adhere to the specified word limit.

e) Answers must be written in the medium authorised in the Admission Certificate which must be stated clearly on the cover of the answer book. No marks will be given for answers written in a medium other than the one authorised.

f) Each question along with it's parts and sub-parts is required to be attempted only in the space specifically allotted to it in the answer book as indicated below:-

Q.1	**Pages 1 – 2**	**Q.6**	**Pages 11 – 12**	**Q.11**	**Pages 21 – 22**
Q.2	**Pages 3 – 4**	**Q.7**	**Pages 13 – 14**	**Q.12**	**Pages 23 – 24**
Q.3	**Pages 5 – 6**	**Q.8**	**Pages 15 – 16**	**Q.13**	**Pages 25 – 26**
Q.4	**Pages 7 – 8**	**Q.9**	**Pages 17 – 18**	**Q.14**	**Pages 27 – 28**
Q.5	**Pages 9 – 10**	**Q. 10**	**Pages 19 – 20**	**Q.15**	**Pages 29 – 30**

g) The space corresponding to any unanswered questions will be marked with a cross.

*****

Q.1 "Delhi blanketed in toxic haze has become a gas chamber". List the major causes and possible mitigation measures. **(200 Words)**

Q.2 What is active and passive immunization and also discuss the role of second and third generation vaccines in controlling hepatitis? **(200 Words)**

Q.3 What were the major causes of Kerala floods and what could be the possible mitigation measures? **(200 Words)**

Q.4 What are monoclonal antibodies and what role they can play in diagnosis and therapy of various diseases? **(200 Words)**

Q.5 a) Write a note on Li-Fi and differentiate between Li-Fi and Wi-Fi. **(100 Words)**

b) The discovery of graphene a form of carbon, is thought to be a wonder material, which will change the world in many ways. Write a short note on 'Graphene' and its possible impact on industry. **(100 Words)**

Q.6 Write short notes on:

a) Role of robotics in medical science. **(100 Words)**

b) What are cybrids? How do they differ from hybrids? **(100 Words)**

Q.7 What is IRS (Indian Remote Sensing) satellite system and what role can it play in conservation of biodiversity and in drought monitoring and assessment. How far remote sensing has been successful in doing so? **(200 Words)**

Q.8 What is the current status of tuberculosis in India? How drug resistance against this disease is impacting its control measures? **(200 Words)**

Contd...P/2

Scanned by CamScanner

Q.9 Write short notes on:

a) Salient features of Madhav Gadgil Report on deteriorating ecosystem of Western Ghats. **(100 Words)**

b) CRISPR babies **(100 Words)**

Q. 10 Discuss the impact of industrial effluents on aquatic life with reference to the rivers of Punjab. Also suggest some valid mitigation measures. **(200 Words)**

Q.11 Public Sector Undertakings have been the mainstay of India's industrialization thrust. The same model was accepted by the States of the Union. However, over a period of time, some of the public sector undertakings due to faulty policy of governance landed themselves in a grave situation. Slowly and gradually, the ill effects of poor governance resulted in continuing losses for the PSUs, resulting in their being declared as a sick unit. As a newly posted Managing Director of such a sick PSU, you are saddled with the task of reviving it. In your effort to revive, you need to highlight the main drawbacks which were the bedrock of such a situation, and, the new initiatives you would deploy to revive the sick unit. **(200 Words)**

Q.12 Urban Slums pose a serious challenge before the urban planners. According to an estimate by 2030, 50% of India's population would reside in urban areas. The impact of globalization and urbanization has stimulated the urban migration, resulting in a situation where the center-state collaboration could be the key to solve the riddle of re-settling and housing the newly migrated urban population. As an administrator, responsible for the cohesive urban development of the state, what policy initiatives would you propose to meet the emerging challenge. **(200 Words)**

Q.13 The latest World Wealth Report (2018) claimed that India is the second-most "unequal country" in the world in terms of income inequalities. India's average national income is $1,800 (about Rs. 1,32,000/-) a year. However, 80% of Indians earn less than the average. Only, 6% Indians earn more than Rs. 2,40,000/- a year. The riddle is, a rising income inequality cannot sustain the long term growth of the economy. Agriculture, the mainstay of India's livelihood still relies on traditional methodology; the aftermath is, India's agricultural production is half of what the developed world harvests. Even after the technology boom, India and Indians lack severely in terms of skills which are based on modern technology. As an administrator at the Block level, you can plan for the workers' technological growth/ skill development. What paradigm shift would you adopt to achieve your goal in agriculture and other fields? **(200 Words)**

Q. 14 a) The disposal of solid waste in any urban conglomerate is a formidable task. Evaluate in the context of your State. **(100 Words)**

b) Suggest steps to make education more inclusive for the deprived stratum of the society. **(100 Words)**

Q.15 a) In the present situation and style of police working, suggest an approach to make police organisation more efficient and modern to maintain the law and order in our country. **(100 Words)**

b) Explain the three major legislative measures for the women empowerment in India. **(100 Words)**

*****

Scanned by CamScanner